

“Aaqqiissut – Naalakkersuisut siunnersuutaannut 24. august 2009-imeersumut taartaasoq”

Amerlasuujusat qaartussiat pillugit nunat tamalaat isumaqatigiissutaannut Danmarkip akuersissuteqarneranut Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat akuersinisaannut aamma Danmarkip akuersissuteqarnerminut atortorisaanik Naalagaaffiit Peqatigiit Generalsekretæriannut tunniunneqartussanik suliaqarnissamut akuersaarnissannut Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Naalakkersuisut siulittaasuat)

Saqqummiussissut

Naalakkersuisut sinnerlugit matumuuna saqqummiutissavara amerlasuujusat qaartussiat pillugit nunat tamalaat isumaqatigiissutaata 4. December 2008-meersup akuersissutigineqarnissaa pillugu Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat oqaaseqateqarnissaannut aalajangiiffigisassatut siunnersuut.

Danskit naalakkersuisuisa Folketingimi amerlanerussuteqarluartunit tapersernejartumik amerlasuujusat qaartussiat ukiut erseqqinnerusumik isumaqatigiissutigineqartut iluanni atorunnaarsinneqarnissaat pillugu nunat tamalaat isumaqatigiissuteqarnissaat sulissutigisimavaat. Taamatut isumaqatigiissuteqartoqarpoq ulloq 4. december 2008-mi Oslomi.

Amerlasuujusat qaartussiat sakuupput naalagaaffinnut ataasiakkaanut inatsisitigut malittarisassat malillugit akuerisaasut, qaartiterutaapput annikinnerusunik (20 kg ataallugu) siaruarterissutaasartut qaartiterutitut ataasiakkaanut naleqqiullugit nunaminertani annertunerusuni qaartartut. Amerlasuujusat qaartussiat tatiginangitsutut nakersuunngitsutullu isigineqarput inuinnarnullu naakittaatumik akuerineqarsinnaanngitsumik kingunipiloqartarlutik.

Amerlasuujusat qaartussiat pillugit nunat tamalaat isumaqatigiissutaanni pingaernerit makkuupput:

- Sakkut taama ittut malittarisassaqaartitaasut qanoq paasineqarnissaannik nassuiaatit,
- Sakkunut taamaattunut tunngatillugu inerteqqutit,
- Naalagaaffiit amerlasuujusat qaartussiat pigisaannik atorsinnaajunnaarsitsinissamut piffissaliussat,
- Naalagaaffiit oqartussaaffigisaanni amerlasuujusat qaartussiat qimaannakkanik salinissamut atortussaajunnaarsitsinissamullu piffissaliussat, kiisalu
- Amerlasuujusat qaartussiat sakkunik eqqugaasunut ikiuuttarnissamik aalajangersakkat sukumiisut.

Nunat tamalaat isumaqatigiissutaata imarai sakkut aalajangersimasut nunat tamalaat isumaqatigiissutaanni amerlasuujusat qaartussiat nassuiarneqartut atornissaannut, ineriartortinnissaannut, sakkussiarinissaannut, allatulluunniit pissarsiarinissaannut, toqqorternissaannut, paaqqutarinissaannut nuunneqarnissaannulluunniit naalagaaffinnut isumaqatigiissummut peqataasunut inerteqquteqarnermik aalajangersakkat. Peqatigitillugu naalagaaffinnut isumaqatigiissummut peqataasunut inerteqqutaavoq nunat tamalaat isumaqatigiissutaata ataani iliuuseqarnermut naalagaaffimmut isumaqatigiissuteqartumut inerteqqutaasunut ikiuunnissaq, kajumissaarinissaq allanilluunniit peqataatitsiniarnissaq. Taamaattoq nunat tamalaat isumaqatigiis-

sutaanni inerteqqutaanngilaq naalagaaffinnik nunat tamalaat isumaqatigiissutaannut ilaannigitsunik sakkutooqarnikkut suleqatigiinninnermut peqataanissaq.

Nunat tamalaat isumaqatigiissutaatiguttaaq siunertaavoq sorsuffiusuni aaqqiagiinnginnermillu eqqugaasuni sakkulersorluni aaqqiagiinnginnerup ajoqusiinerinut inuinnaat pitsaanagerusumik illersugaanissaat. Amerlasuujusat qaartussiat ullumikkut naalagaaffippaalussuarni amerlasoor-suanngorlugit toqqortarineqarput. Nuussisarnissap inerteqqutaaneratigut siunertaavoq – amerlasuujusat qaartussiat pigineqareersunik atortussaajunnaarsitseqqusinnermut atatillugu – naalagaaffiit isumaqatigiissuteqartut nunallu allat akornanni amerlasuujusat qaartussianik siammaanissap akornuserneqarnissaa.

Nunat tamalaat isumaqatigiissutaat Kalaallit Nunaanni inuinnarnut sunniuteqarnaviannngilaq taamaallaalli Kalaallit Nunaanni illersorneqarnissamut tunngasuussalluni.

Danskit naalakkersuisui pilersaaruteqarput nunat tamalaat isumaqatigiissutaata sukkasuumik Danmarkimut atuuttussanngortinneqarnissaa pillugu 2009-mi ukiakkut Folketingimut aalajangiiffigisassatut siunnersuummik saqqummiussissallutik. Tassunga atatillugu pingaaruteqarpoq naalagaaffeqatigiit tamarmiullutik atuuttussanngortitsinnermut ilaatinneqarnissaat. Naalakkersuisut pissusissamisoortutut isigaat uagut maani nunatsinniit nunat tamalaat isumaqatigiissutaannik atuuttussanngortitsinitsigut amerlasuujusat qaartussiat naakkittaatsuliornermut ator-neqartartunut aammattaq akerliunitsinnik takutitsinissarput.

Tamakku tunngavigalugit matumuuna Naalakkersuisut sinnerlugit aalajangiiffigisassatut siunnersuut Inatsisartunut suliaannngortippara, kaammattuutigissallugulu, Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat amerlasuujusat qaartussiat pillugit nunat tamalaat isumaqatigiissutaata Kalaallit Nunaannut atuuttussanngortinneqarnissaanut akuersaassasut.